

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-610

24.8.2020

Codan Forsikring

Næringsliv

Brannskade – erstatningsoppgjør – maskiner/inventar/løsøre – bygningsmessig tilleggsinnredning.

Sikredes restaurant ble påført store skader i en brann 9.3.18. Sikrede leide restaurantlokalene. Gården ble ikke gjenoppført i sin opprinnelige form etter brannen. Det oppstod uenighet mellom sikrede og selskapet om erstatningsoppgjøret. Sikrede krevde en garanti for at mulige senskader på elektriske komponenter var omfattet av forsikringen. Selskapet avviste kravet. Sikrede krevde videre erstatning for bygningsmessig tilleggsinnredning under forsikringen. Selskapet erstattet deler av sikredes krav for denne posten, men avsto ytterligere krav som ikke dekningsmessig. Selskapet viste til at deler av den bygningsmessige tilleggsinnredningen allerede var erstattet under gårdeiers forsikring i et annet selskap, og at sikrede derfor ikke kunne kreve erstatning for denne innredning under den foreliggende forsikring. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om ytterligere erstatning etter brannskade.

Sikredes forsikring omfatter ifølge forsikringsbeviset:

Dekningsomfang	Forsikringsform	Egenandel	Forsikringssum
Maskiner/Inventar/Løsøre	1. risiko – Indeksert	10 000	1 573 728
Bygn.m. tilleggsinnredning	1. risiko	10 000	2 978 000
...			

Bedriftsforsikringen har bl.a. følgende vilkår:

4.5.8 Bygningsmessig tilleggsinnredning

Forsikringen omfatter sikredes tap når bygningsmessig tilleggsinnredning bekostet av sikrede som leietaker, etter erstatningsmessig skade i henhold til vilkårets punkt 3, ikke lenger kan utnyttes fordi leieforholdet opphører som følge av skade, eller fordi innredningen ikke blir utbedret som ledd i bygningsskadens utbedring.

...

5.4 Tilleggsdekninger

...

5.4.2 Erstatningsberegning- bygningsmessig tilleggsinnredning

5.4.2.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Dersom innredningen gjenanskaffes av sikrede innen fem år etter skade, og av sikrede benyttes til næringsvirksomhet innen landets grenser, beregnes erstatningen på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrullet verdien etter skaden.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering. Vanlig vedlikehold/oppussing anses ikke som bygningsmessig innredning.

5.4.2.2 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon

Dersom innretningen uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen fem år etter at skaden inntraff, settes erstatningsgrunnlaget til omsetningsverdien før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Sikrede drev restaurantvirksomhet i leide lokaler. Ifølge fremlagt dokumentasjon disponerte sikrede første etg./kjeller i en murbygning, første etg. kjeller i en eldre trebygning og en uteservering med overbygg.

Under en brann i bygget 9.3.18 fikk trebygningen store brannskader. Deler av bygningsmassen ble sanert etter brannen, blant annet arealer sikrede leide som inneholdt ventilasjonsanlegg, kjøll/frys/tørrelager, kontor og garderobe. Den sanerte bygningsmassen ble ikke gjenoppbygget, og driften ble ikke gjenopptatt etter brannen.

Sikrede meldte skaden til sin bedriftsforsikring. Selskapet engasjerte R. som undersøkte maskin/inventar/løsøre på stedet for å se hva som kunne kastes og hva som skulle sendes inn til lager for nærmere undersøkelser, sanering og lagring.

Elektriske maskiner/komponenter ble undersøkt nærmere av R. E., på vegne av selskapet, før vasking. R. E. avdekket ingen feil på gjenstandene, bortsett fra på et skap som ble erstattet.

Selskapet bekreftet at eventuelle senskader som skulle oppstå på de øvrige elektriske komponentene, og som kunne tilbakeføres til brannen, ville bli dekket av selskapet.

Sikrede stilte spørsmål ved om en slik garanti var å anse som erstatningsutmåling i tråd med forsikringsavtalen. Sikrede la til grunn at ansvaret skulle defineres og gjøres til en del av selskapets forpliktelse i henhold til forsikringsavtalen.

Sikrede hadde i tilknytning til bygget etablert og betalt en overbygget uteterrasse til restauranten. Sikrede har opplyst at de i forbindelse med virksomheten hadde betalt et frittstående utskiftbart ventilasjonsaggregat, demonterbar og flyttbar uteservering (uteterrasse) med utekjøkken, samt demonterbare takarrangement. Uteserveringen ble totalskadet i brannen. Sikrede krevde innredningen erstattet under dekningen for bygningsmessig tilleggsinnredning.

Skaden på bygningen, som var forsikret i Landbruksforsikring, ble gjort opp ved brannskadeskjønn. I forbindelse med skønnsvurderingen ga selskapets representant den 22.5.18 beskjed til Landbruksforsikring om at sikrede var rettmessig eier av restaurantens uteservering, og at erstatning for uteserveringen skulle gjøres opp direkte med sikrede. Landbruksforsikring svarte at man ville be skønnsmennene om å skille ut det som tilhørte sikrede.

Sikrede fremmet deretter et erstatningskrav direkte til Landbruksforsikring for uteserveringen med tilbehør på samlet kr 868 200.

Erstatning for uteserveringen ble, på tross av tidligere tilsagn om annet, i sin helhet utbetalt til gårdeier under brannskadeskjønnet.

Sikrede engasjerte takstmann S. for å bistå selskapet, sikrede og koordinere forsikringsdekningen med gårdeier sin forsikringsgiver. S. utarbeidet en rapport datert 6.7.18.

I e-post til sikrede 31.10.18 uttalte takstmann S. blant annet:

...

Hadde en hyggelig telefonsamtale med gård eier for noen dager siden, hvor undertegnede forklarte problematikken/usikkerhetene som vår forsikringstaker sitter igjen med pr. i dag.

Ble da informert om at gårdeier har fått utbetalt et oppgjør (skjønn) i sin helhet, da inkludert uteområdet/uteserveringen (bygninger, plattinger og overbygg). ...

Selskapet uttalte 5.11.18 følgende om erstatning for uteterrassen til sikrede:

...

Når det gjelder gårdeier sin bygningserstatning og D. (sikrede) sin dekning for bygningsmessig innredning (BMIL) er dette to dekningsområder som overlapper hverandre.

Vi har oppgjørsansvar for deres klient, men for å avklare spesielt BMIL dekning mener vi det er fornuftig å ha dialog med gårdeier.

Dialogen har så langt avklart at erstatningen for de bygningsmessige arbeidene på uteområdet er dekket på gårdeier sin forsikring.

Selskapet fremsatte 21.1.19 tilbud om erstatning for bygningsmessig tilleggsinnredning med kr 100 000.

I e-post 19.3.19 ble oppgjør under dekningen for bygningsmessig tilleggsinnredning justert til kr 122 350.

Selskapet opplyste videre at øvrig bygningsmessig innredning var inkludert i det avholdte brannskadeskjønnet og var dekket av huseiers bygningsforsikring. Selskapet avslo derfor dekning for denne posten.

Sikrede v/adv. G. bestred i e-post 1.2.19 oppgjøret og påpekte at man ikke var del av det skjønn som Landbruksforsikring hadde avholdt vedr. bygningsskaden under gårdeiers forsikring:

...

Post 3, her viser jeg til den korrespondanse som foreligger. Det har hele tiden vært poengtert at oppgjøret for min klient sin skade IKKE måtte blandes med huseiers forsikringsforhold og oppgjør – eksempelvis eposten den 22. mai 2018 fra F. i Landbruksforsikring til dere v/H. ad. skjønn og skille av oppgjør. Jeg har fortsatt ingen dokumentasjon som viser at min klient har tiltrådt en avtale om skjønn knyttet til skaden, og hvordan dette skulle gjennomføres med min klient. Som varslet tidligere forholder vi oss følgelig til Codan hva gjelder oppgjør etter forsikringen, og det er ikke min klient sitt ansvar om deres forsikringsoppgjør likevel viser seg å være blandet sammen med huseiers oppgjør. ...

Sikrede krever dekning for bygningsmessig tilleggsinnredning og anfører at denne skal erstattes uavhengig av om erstatning for denne tilleggsinnredningen er medtatt i oppgjøret som bygningskaskoforsikringsselskapet har foretatt ovenfor huseier.

Sikrede anfører at alle de objektene en har etterlyst oppgjør for, enkelt kunne demonteres/fjernes og ikke var å anse som irreversible sammenføyninger med leieobjektet. Samtlige objekter kan gjenanskaffes og komme til nytte i annen virksomhet, uavhengig av brannadressen.

At huseier har fått erstatning for de aktuelle objekter, kan ikke fritta selskapet fra å utbetale erstatning til sikrede i tråd med den inngåtte forsikringsavtalen. Selskapet kan heller ikke henvise sikrede til huseier for å kreve sitt tilgodehavende. Selskapet fritas ikke fra sitt ansvar under avtalen om en annen urettmessig får tilegnet seg erstatningsoppgjøret.

Sikrede anfører at de ikke kan være bundet av det skjønn som er foretatt i forbindelse med brannskadeskjønnet til huseier og som de selv ikke er en del av.

Sikrede anfører videre at selskapets uttalelse om at eventuelle senskader på de elektriske komponentene som ble funnet å være ok, vil bli erstattet, må regnes som en del av erstatningsutmålingen i tråd med forsikringsavtalen.

Selskapet avviser ansvar utover de kr 122 350 som er utbetalt for bygningsmessig tilleggsinnregning og anfører at resten av tilleggsinnredningen er dekket av gårdeierens bygningsforsikring. Bygningsmessig innredning, som er dekket av gårdeiers bygningsforsikring, er ikke omfattet av leietakers (sikrede) bedriftsforsikring, jf. ordlyden i bedriftsforsikringen "bygningmessig tilleggsinnredning". Dette innebærer at dekningen under bedriftsforsikringen er subsidær i forhold til bygningsforsikringen.

Hvis leietaker har bekostet bygningsmessige innredninger som ikke er omfattet/ dekket av bygningsforsikringen, og som også faller utenfor posten – maskin, inventar og løsøre (MIL), vil den være omfattet av posten – bygningsmessig tilleggsinnredning (BMIL). Erstatningsposten – bygningsmessig tilleggsinnredning (BMIL) – må sees i sammenheng med og vil supplere bygningsforsikringen.

Selskapet viser til FinKN-2017-005:

Formuleringen "Bygningsmessig tilleggsinnredning" tilsier at det må dreie seg om en innredning som kommer "i tillegg til bygningen". En takhimling er en vanlig del av en bygning. At sikrede har oppgradert denne, betyr ikke at den får karakter av en "tilleggsinnredning".

Selskapet bestrider dessuten at kravet i vilkårene om at virksomheten opphørte som følge av brannen er oppfylt fordi sikrede selv valgte å avslutte sin drift.

Dersom innredningen er omfattet av bedriftsforsikringen, anfører selskapet at erstatningsberegningen må skje i henhold til vilkårenes pkt. 5.4.2 om at erstatningsgrunnlaget utgjør omsetningsverdien før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering inntil det er dokumentert at vilkårene for erstatning for gjenoppføring innen fem år er tilfredsstillt.

Selskapet anfører at reparasjonen/arbeidet som er utført på elektriske komponenter har ført disse tilbake i samme eller vesentlig samme stand som før brannen.

Selskapet avviser at faren for mulige senskader på de elektriske komponentene gir grunnlag for utbetaling av erstatning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Spørsmålet om sikrede har krav på forsikringsdekning for bygningsmessige tilleggsinnredninger avhenger dels av hvem som eier disse, dels av om vilkårene for dekning er til stede. Det er uklart for nemnda hvilke bygningsmessige tilleggsinnredninger sikrede faktisk har bekostet, og det er også uklart om slike påkostninger fra sikrede etter leiekontrakten tilhører sikrede eller tilfaller utleier. Det er også uklart hva som er grunnen til at sikrede ikke ønsket å videreføre leieforholdet. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer fra partene og utleier i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).